

VALDĪBAS VĒSTNESIS

Maksa par „Valdības Vēstnesi”:	
ar piesūtīšanu:	bez piesūtīšanas:
par:	par:
Ls	Ls
1 gadu . . . . . 22,—	1 gadu . . . . . 18,—
1/2 gadu . . . . . 12,—	1/2 gadu . . . . . 10,—
3 mēn. . . . . 6,—	3 mēn. . . . . 5,—
1 „ . . . . . 2,—	1 „ 1,70
atsevišķu num. . . . . 15,—	atsevišķu num. 1,10
	pie atkalpārdev. . . . . 13,—

Latvijas valdības
Iznāk katru dienu, izņemot

Redakcija:
Rīgā, Valdemāra ielā 6, 3. stāvā
Telefons 20032
Runas stundas no plkst. 9 līdz 12

oficiāls laikraksts
svētdienas un svētku dienas

Sludinājumu un abonementa
pieņemšana no plkst. 8.30 līdz 15.30
Rīgā, Valdemāra ielā 6, 2. dzīv.
Telefons 20031

Sludinājumu maksa:

a) tiesu sludināj. līdz 25 vienslej. rind.	Ls 6,—
par katru tālāko rindiņu	„—,25
b) tiesu sludināj. par negodīgu un netīrīgu veikalnieku sodīšanu līdz 25 viensl. r.	„ 8,—
par katru tālāko rindiņu	„—,25
c) citu iestāžu sludināj. par katru viensl. r.	„—,30
d) priv. pers. oblig. sludināj. par katru viensl. r.	„—,35
e) par nozaud. dok. izslud. par katru dok.	„ 1,50
f) par sadegušu dok. izslud. katrai pers.	„ 1,—

34. num. Sestdien, 1940. g. 10. februārī Divdesmittrešais gads

Likums par izpārdošanām.
Pārgrozījumi un papildinājumi Tiesu iekārtā.
Pārgrozījumi Likumā par apriņķu un pašvaldību administratīvām robežām, pašvaldību tiesību piešķiršanu ciemiem un par ciemu nosaukumiem.

Pārgrozījumi un papildinājumi Valsts civildienesta likumu II pielikumā.
Rikojums skolu priekšniekiem.
Noteikumi par zveju Engures ezerā.
Rikojums par latola sadalīšanu spēkratiem no 1940. g. 12. līdz 25. februārim.

Ministru kabinets 1940. g. 8. februārī ir pieņēmis un Valsts Prezidents izsludina šādu likumu:

Likums par izpārdošanām.

1. Par izpārdošanu uzskatāma plašākām aprindām ar sludinājumiem laikrakstos, plakatiem, apkārtrakstiem u. t. l. paziņota krājumā esošo preču vai citu priekšmetu pārdošana mazumā noteiktā laikā par pazeminātām cenām.
  2. Izpārdošanas var sarīkot ar vietējās pašvaldības atļauju vienīgi tad, ja tām par iemeslu ir:
    - 1) visa uzņēmuma izbeigšana, vai
    - 2) preču bojājumi, kas cēlušies no uguns, plūdiem vai citas tamlīdzīgas nepārvaramas varas.
- Ar Tirdzniecības un rūpniecības departamenta katrreizējo piekrišanu vietējā pašvaldība var atļaut sarīkot izpārdošanu arī citos svarīgos, šajā pantā sevišķi neminētos gadījumos.
3. Izpārdošana jāpieteic rakstiski vietējai pašvaldībai, kuras robežās izpārdošanai jānotiek, uzdodot:
    - 1) uzņēmuma īpašnieku,
    - 2) izpārdošanas iemeslu,
    - 3) izpārdošanas vietu,
    - 4) izpārdošanas sākumu un beigas,
    - 5) uzņēmuma tirdzniecības vai rūpniecības zīmes kategoriju, numuru un izdošanas vietu un datumu,
    - 6) personu, kas izpārdošanu pārzinās, un
    - 7) uzņēmuma pastāvēšanas ilgumu.
- Pieteikumam jāpieliek izpārdojamu preču saraksts divos eksemplāros, atzīmējot sarakstā izpārdojamu preču skaitu, svaru vai mēru, kā arī izpārdojamu preču parasto un izpārdošanas cenu.
4. Pašvaldība, izdodot atļauju, piesūta pieteicējam vienu no 3. panta 2. daļā minētā saraksta eksemplāriem ar savu atzīmi uz tā.
Saraksts jāizliek izpārdošanas telpās redzamā vietā un uz pieprasījumu jāuzrāda.
  5. Publiskos paziņojumos par preču izpārdošanu jānorāda izpārdošanas iemesls, sākums un beigas.
  6. Izpārdošanas ilgums nedrīkst pārsniegt 1 mēnesi.
  7. Ir aizliegts izlietot izpārdošanas paņēmienus, kas runā pretim labiem tikumiem vai tirdzniecībā pastāvošām parašām.
  8. Izpārdošanas nedrīkst sarīkot laikā no 1. līdz 24. decembrim, izņemot 2. panta 2. punktā minētos gadījumos.
  9. Izpārdošana var notikt vienīgi parastās veikala telpās, ja pašvaldība nav atļāvusi to sarīkot citur.
  10. Izpārdošanā drīkst pārdot tikai tās preces, kādas parasti attiecīgā veikalā pārdod.
  11. Ir aizliegts izpārdojamām precēm, kas saņemtas veikalā pēc izpārdošanas pieteikuma vai iegādātas tieši izpārdošanai.
  12. Ir aizliegts pārdot bojātas un brāķa preces bez atzīmējuma, ka tās ir bojātas vai brāķa preces.
  13. Pašvaldības dienestpersonām ir tiesība apskatīt telpas, kur izpārdošanai jānotiek, pārraudzīt pašu izpārdošanu un izdarīt revīzijas.
  14. Ja pašvaldības dienestpersona konstatē, ka izpārdošanas sarīkotājs vai pārzinis neievēro šos noteikumus, tad uz pašvaldības ierosinājumu policija izpārdošanu apturā un sauc vainīgos pie likumīgas atbildības.
  15. Kas pārkāpis šā likuma 2., 3. vai 6.—12. pantus, sodams uz Sodumu likuma 157. panta pamata, ja par nodarīto vainīgam nedraud bargāks sods.
  16. Pašvaldība var izdot saistošus noteikumus par izpārdošanām šā likuma robežās.
  17. Šis likums neattiecas uz publiskām izsolēm un piespiedu pārdošanām. Ar šo atcelti līdzšinējie noteikumi par izpārdošanām (Lik. kr. 1933. g. 109). Šis likums stājas spēkā izsludināšanas dienā.
- Rīgā, 1940. g. 10. februārī.

K. Ulmanis,
Valsts un Ministru Prezidents.

Ministru kabinets 1940. g. 8. februārī ir pieņēmis un Valsts Prezidents izsludina šādu likumu:

Pārgrozījumi un papildinājumi Tiesu iekārtā.

Tiesu iekārtā (1936. g. izd.) izdarīt sekojošus pārgrozījumus un papildinājumus.

I. 26. un 393. pantus izteikt šādi:

26. Iecirkņa miertiesneša prombūtnes, slimības vai nāves gadījumā apgabaltiesa viņa pienākumus var uztvert izpildīt vietējās zemesgrāmatu nodaļas priekšniekam vai viņa palīgam, papildu miertiesnesim vai kaimiņu iecirkņa miertiesnesim.

393. Zemesgrāmatu nodaļas priekšnieks iecelšanas, apstiprināšanas, atcelšanas un dienesta tiesību ziņā pielīdzināts apgabaltiesas loceklim, bet zemesgrāmatu nodaļas priekšnieka palīgs — miertiesnesim.

Zemesgrāmatu nodaļas priekšnieka palīgs visās lietās, kuras viņam uzdod nodaļas priekšnieks, patstāvīgi izpilda priekšnieka amata pienākumus ar viņa tiesībām un atbildību.

II. 85. pantu papildināt ar šādu otro daļu:

85. . . . .

Apgabaltiesas sēdē var pieaicināt ar apgabaltiesas locekļa tiesībām arī zemesgrāmatu nodaļas priekšnieku.

III. 86. un 280°. pantus grozīt šādi:

86. pantā pēc vārdiem „papildu miertiesneši” iespraust komatu un vārdus „vai zemesgrāmatu nodaļas priekšnieka palīgi”.

280°. panta 1. punktā vārdus „tiesību zinātņu kandidāta gradu Latvijas universitatē” atvietot ar vārdiem „tiesību zinātņu maģistra gradu Latvijas universitatē vai apliecību par Latvijas universitātes tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultātes tiesību zinātņu nodaļas pilna kursa beigšanu”.

IV. 393. panta piezīmi atcelt.

1940. g. 10. februārī.

K. Ulmanis,
Valsts un Ministru Prezidents.

Ministru kabinets 1940. g. 8. februārī ir pieņēmis un Valsts Prezidents izsludina šādu likumu:

Pārgrozījumi Likumā par apriņķu un pašvaldību administratīvām robežām, pašvaldību tiesību piešķiršanu ciemiem un par ciemu nosaukumiem.

I. Likuma par apriņķu un pašvaldību administratīvām robežām, pašvaldību tiesību piešķiršanu ciemiem un par ciemu nosaukumiem (Lik. kr. 1936. g. 181) 9. pantu izteikt tā:

9. Pilsētu, pagastu un ciemu, kā arī kalnu, upju, ezeru, salu, purvu, mežu un parku nosaukumus pārģroza vai noteic iekšlietu ministris.

II. Likuma virsrakstā vārdus „ciemu nosaukumiem” atvietot ar vārdiem „vietu nosaukumiem”.

Rīgā, 1940. g. 10. februārī.

K. Ulmanis,
Valsts un Ministru Prezidents.

Ministru kabinets 1940. g. 8. februārī ir pieņēmis un Valsts Prezidents izsludina šādu likumu:

Pārgrozījumi un papildinājumi Valsts civildienesta likumu II pielikumā.

Valsts civildienesta likumu (1938. g. izd.) II pielikumā izdarīt šādus pārgrozījumus un papildinājumus:

I. Turpmāk minētās kategorijās nodalījumā „Sabiedrisko lietu ministrijā” ievest šādus amatus:

Aizsargu štāba priekšnieks.	V kategorija.
Aizsargu štāba operatīvās daļas priekšnieks.	VII kategorija.
Aizsargu štāba operatīvās daļas nodaļas priekšnieks.	IX kategorija.
Aizsargu štāba operatīvās daļas nodaļas priekšnieka palīgs.	X kategorija.

II. VI kategorijā nodalījumā „Sabiedrisko lietu ministrijā” svītrot amatu „Aizsargu štāba priekšnieks”.

Rīgā, 1940. g. 10. februārī.

K. Ulmanis,
Valsts un Ministru Prezidents.

Valdības rīkojumi un pavēles.

Rikojums skolu priekšniekiem.

1936. g. 3. februārī Izglītības ministrija izdevusi noteikumus par kārtību skolās. Novērots, ka skolēni bieži šos kārtības noteikumus nepilda. Piemēram, ārpus skolas neievēro pieklājību, pašsavaldīšanos, nosvērtību un citas sabiedrisku pienākumu prasības, kā arī savstarpējās sarunās lieto sakropļotu latviešu valodu un nepiemēro-

tus izteicienus, spēlē atklātās vietās kārtis un nesargā savas skolas godu un cienu.

Sakarā ar sacīto Skolu departaments uzdod skolu priekšniekiem un visiem skolotājiem kā skolā, tā ārpus skolas stingri raudzīties uz to, lai skolēni visur pildītu Izglītības ministrijas izdotos kārtības noteikumus.

Rīgā, 1940. g. 9. februārī. Nr. A-226.

Skolu depart. direktors J. Celms.
Sekretārs V. Vīgants.

Iekšlietu ministra K. Veidnieka runa apriņķu vecāko sanāksmē 9. februārī.

„Ir atkal pienācis laiks, kad mums jānosprauc darba plāns pagastu pašvaldībai nākamā saimniecības gadā, kas sāksies 1. aprīlī. Sakarā ar to, mums vajadzēs pārrunāt un vienoties par principiem, kas jāievēro, sastādot nākamā gada pagastu budžetus, un jāpārrunā uzdevumi un pienākumi, kas turpmāk jāveic pagastu pašvaldības amatpersonām, lai vieglāki tiktu pāri grūtībām, kuras rada kara blokade. Pēc šīs apspriedes visiem apriņķu vecākiem vajadzēs sasaukt kopā visu pagastu amatpersonas un dot viņām pienācīgos norādījumus.

Pirmais jautājums, kas mums jāpārrunā, ir pagastu nākamā gada budžeti. Pašvaldības budžetu gads ar likumu pielīdzināts valsts budžeta gadam, kas sākas 1. janvārī un beidzas 31. decembrī. To ievērojot, šogad pagastu budžeti jā sastāda tikai par 9 mēnešiem, t. i. no 1. aprīļa līdz 31. decembrim. Pirms apstājamiem pie nākamā gada budžeta uzbūves, es gribētu īsumā raksturot pagastu pēdējo gadu budžetus. Nenoliedzams, ka šie budžeti pēdējo 6 gadu laikā ievērojami pieauguši. Ja 1934./35. gada budžetu kopsuma bija 12,8 milj. latu, tad 1939./40. gada budžeta kopsuma ir jau 18,4 milj. latu, t. i. tie ir pieauguši par 50%. Visstraujāk pagastu budžeti pieauga pirmajos 4 gados, kas izskaidrojams ar lielo rosību skolu, pagastnamu un citu sabiedrisko ēku būvniecībā un pagastu pašvaldību uzdevumu pieaugšanu sociālā apgādībā, veselības aizsardzībā un citur. Pēdējo 2 gadu laikā pagastu budžetu kopsumas pieaugums nav bijis liels — ap 2% gadā. Tas liecina, ka pagastu pašvaldības saimniecība ir jau zināmā mērā nostabilizējusies un norisinās plānveidīgi un noteiktās robežās.

Runājot par nākamā gada budžetiem, mums jāapsver jautājums, vai tos ietekmēs tie paši kara blokades izsaukti apstākļi, kas ietekmē valsts un pilsētu budžetus. Ir skaidrs, ka valsts budžetā paredzētie ienākumi nerealizēsies, jo stipri samazinājušies ieņēmumi no muitām un dažādiem nodokļiem. Tāpēc valsts budžetu nāksies pārstrādāt, samazinot izdevumus. Tāpat jūtami samazināt daudz pilsētu budžeti vispārējā apgrozījuma samazināšanās dēļ. Turpretim pagastu budžetu kārtējo ienākumu daļā lielas svārstības nav paredzamas, jo pagastu nodokļu struktūra ir tāda, kas nav atkarīga no ienākuma vai apgrozības lieluma. Mazāki ienākumi sagaidāmi vienīgi tajos pagastos, kur notika vāciešu izceļošana. Pagastu ienākumi gan var grozīties atkarībā no nodokļu likmēm, kuras var pacelt līdz 40% virs normalām likmēm. Pēdējos gados gan tikai rets pagasts varējis iztikt ar vecām normalām likmēm, un tās pakāpeniski paaugstinātas. No 1939./40. gada budžetiem redzams, ka tikai 3 pagasti saimnieko ar vecām likmēm, 38 pagastiem ir paaugstinātas likmes no 5 līdz 15% virs normalām, bet 425 pagastiem ir jau 20% paaugstinājums, t. i. maksimālās likmes, par kurām var lemt pagastu padomes. Šīs maksimālās likmes pēdējos gados ir jau kļuvušas it kā par normalām un tāpēc šai ziņā tālāk vairs nav ko iet. Likums gan dod iespēju ar iekšlietu ministra piekrišanu nodokļu likmes paaugstināt pat virs 40% virs normalā, bet tikai sevišķas nepieciešamības gadījumos. Pagājušā gadā tādu paaugstinājumu lūdza daudzi pagasti, bet Iekšlietu ministrija lielāko daļu lūgumu noraidīja, atļaujot vienīgi 51 pagastam paaugstināt likmes par 25 līdz 40% virs normalām, jo citādi šie pagasti nespēja segt savus bruņotos izdevumus, un tiem bija sagaidāms lielāks deficīts.

Ja mēs apskatām 1938./39. gada pagastu budžetu izpildījumu, tad ar nožēlošanu jākonstatē, ka vēl tomēr 160 pagasti savu budžeta gadu noslēguši ar lielāku vai mazāku iztrūkumu. Iztrūkumu kopsuma gan ir gadu no gada ievērojami mazinājusies, bet iztrūkumi pilnīgi izbeigušies vēl nav, jo dažiem pagastiem tie velkas līdz vēl no partiju laikiem, bet fakts ir tas, ka daudzi pagasti finansālā ziņā ir par vājiem, lai ar saviem ienākumiem varētu segt visus izdevumus. Tam par iemeslu ir vai nu pārāk zemā zemes kadastrālā vērtība, vai nesamērīgi mazais iedzīvotāju skaits dažos pagastos, vai arī abi šie apstākļi kopā. Pagastu finansālo stāvokli mēs varam vērtēt arī raugoties pēc

tā, cik katram pagastam ir brīvo līdzekļu. Mums ir 200 pagastu, kuru finansālais stāvoklis ir diezgan vājš, jo tie iekrājuši tikai niecīgus līdzekļus. Turpretim pārējiem pagastiem uzkrātas lielākas vai mazākas summas būvēm un citām vajadzībām.

Vājo pagastu finansālo stāvokli varētu labot vienīgi ar pagastu lielumu normēšanu un zemes kadastrālās vērtēšanas pabeidzināšanu. Iekšlietu ministrijai bija nodoms jau pagājušā gada rudenī uzsākt pagastu robežu pārveidošanu, bet kara apstākļu dēļ, rodoties jauniem pienākumiem un uzdevumiem, no šī nodoma vajadzēja atteikties. Katrā ziņā pagastu normēšana būs jāatliek līdz mierīgākiem laikiem. Tāpat zemes kadastrālo novērtēšanu nebūs iespējams pabeidzināt. Kas tad nu darāms, lai izlīdzinātu vājo pagastu saimniecību? Vispirma kārtā jāievēro vislielākā taupība izdevumos, sašaurinot tos līdz vislielākās iespējamības robežām. Ja tāda kārtā vēl nav iespējams budžetu izlīdzināt, tikai tad var sākt domāt par nodokļu likmju paaugstināšanu, rūpīgi apsverot katru gadījumu. Nekādā ziņā nodokļu likmju paaugstināšana nav pielaižama citām vajadzībām, kā tikai iztrūkumu segšanai.

Ja es runāju par taupību izdevumos tad sacītais nezīmējas vienīgi uz vājiem pagastiem, bet gan uz visiem pagastiem. Taupība šinīs laikos jāievēro visām pašvaldības iestādēm, lai vairāk uzkrātos brīvo līdzekļu, jo kara blokades laikā var rasties sevišķas vajadzības, un prātīgi būs darijuši tie, kas būs uzkrājuši lielākas rezerves nebartām dienām. Par to domā valsts un par to jā rūpējas arī pašvaldības amatpersonām.

Nākamā gada pagasta budžetos jāizdara viena lielāka pārgrozība, par ko jau runāts agrāk. Es te gribu runāt par valsts pabalstiem pamatskolu skolotāju algošanai, sedzot pusi no visām algām, bet otru pusi sedza pagastu pašvaldība. Pēc 1934. gada 15. maija valsts, vēledamās dot iespēju pagastu pašvaldībai uzlabot savu finansālo stāvokli, uzņēmas pamatskolu skolotāju algošanu, bet paši pagasti piedalās skolotāju algošanā vienīgi simboliski — ar nelielām summām un arī sedz skolu tiešos uzturēšanas izdevumus.

Tekošā saimniecības gadā valsts budžetā ir paredzti 8,8 milj. latu pamatskolu skolotāju algošanai. Šai sumā visi pagasti piedalās tikai ar 500.000 latiem. Tā tad valsts piemaksā gadā apm. 8 milj. latu. Šī summa pagastu budžetos neparādas, kas nav pareizi, jo katram pagastam jāredz, kādu summu valsts piemaksā pagasta pamatskolu uzturēšanai. Tāpēc nākamā gada pagastu budžetos ir jāuzņem tās summas, ko valsts caur Izglītības ministriju piemaksā skolotāju algošanai. Izglītības ministrija valsts piemaksas varēs izsniegt caur apriņķu vecākiem, kas tās sadalīs pa pagastiem. Skolotājiem nav jāuztraucas, ka pagastu valdes laikā varētu neizmaksāt algas, jo valsts piemaksas skolotāju algošanai nedrīkstēs izlietot citām vajadzībām, kam stingri sekos apriņķu vecākie. Valsts piemaksas uzņemšana pagastu budžetos gan paceļ budžeta kopsumas, bet šī kārtība dos skaidru ainu par patieso stāvokli. Jāatzīmē, ka pilsētu pašvaldība savos budžetos arī līdz šim uzņēma valsts piemaksas skolotāju algošanai un šī kārtība izrādījās laba. Patiesības labā jā saka, ka pamatskolu uzturēšana un skolotāju algošana nav valsts uzdevums un tas piekrit pašvaldībai. Galvaspilsētas Rīgas pašvaldība viena pati uztura ar saviem līdzekļiem visas pamatskolas, neprasot no valsts nekādas piemaksas. Jelgava, Liepāja un Daugavpils saņem 40% valsts piemaksas, bet pārējās pilsētas 50% un dažos gadījumos arī vairāk.

Saprotams, kamēr pagastu finansālais stāvoklis nav pilnīgi nostabilizēts un nav pārveidoti vājie pagasti, nevar runāt par valsts piemaksu pilnīgu atcelšanu pamatskolu skolotāju algošanai, bet jāievēro gan tas apstāklis, ka līdzšinējās lielās valsts piemaksas bija iespējams tamdēļ, ka visā valstī dzīvē pēc 1934. g. 15. maija radās straujš saimnieciskais uzplaukums. Tagad kara blokades ietekmē ir radušies citādi apstākļi, kas prasa pēc sašaurināšanas un izdevumu taupīšanas svarīgām valsts interesēm. To ievērojot, turpmāk būs jāapsver jautājums par valsts piemaksu sa-

mazināšanu pirmā kārtā turīgākiem pagastiem. Jau nākamā budžeta gadā valsts piemaksas skolotāju algošanai pagastos būs mazākas par līdzšinējām, jo pagastu līdzekļi 500.000 latu būs jasadala uz 9 mēnešiem, tā kā pagastu izdevumi skolotāju algošanai pieaugs kopumā par 30%. Pašvaldības departamenta un apriņķu vecāko uzdevums būs taisnīgi sadalīt minētos 500.000 latus pa apriņķiem un pagastiem tā, lai lielākie izdevumi gultos uz turīgākiem pagastiem.

Ciešā sakarībā ar pagastu budžetiem ir jautājums par būvniecību pagastos. Pēc 1934. gada 15. maija sabiedrisko ēku būvniecība pagastos ir bijusi visai rosīga, ko pierāda šāda statistika:

5 gadu laikā	No jauna uzceltas ēkas	Pārbūvētas
Skolu nami	75	100
Pagastu nami	25	62
Nespējn. patversmes	3	29
Slimnīcas	3	2
Ārstu mājas	10	20
Tautas un aizsargu nami	15	61
Saimniec. ēkas	140	80
Kopā	271	354

Tā tad 5 gadu laikā no 1934. g. 15. maija līdz 1939. g. 15. maijam no jauna uzceltas un pārbūvētas pavisam 625 ēkas, kopumā par apm. 16 milj. latu. Pašvaldības un sabiedriskās iestādes pašas sagādājušas apm. 10 milj. latu, bet aizņēmušas apmēram 6 milj. latu. Pie tam valsts ir piemaksājusi procentu samazināšanai Zemnieku Kredīta bankā tuvu pie pusmiljona latu.

Par būvniecību pēc 1939. gada 15. maija vēl pilnīgu ziņu nav, bet ir zināms, ka līdz šim pabeigtas šādas jaunceltnes: 8 skolu nami, 4 pagastnami un 1 slimnīca, kopumā par 2,2 milj. latu.

Nepabeigtas vēl ir šādas lielākas būves: 3 skolu jaunceltnes un 3 skolu pārbūves, 1 pagastnami jaunbūve un 1 pagastnami pārbūve, visas kopumā par 728.600 latu. Ar valsts pabalstu šinī gadā nobeigs vai uzsāks 7 skolu jaunceltnes. Tā tad šogad darbā būs, nerēķinot Izglītības ministrijas celtās skolas, 13 skolu nami un 2 pagastnami.

Bez tam, starpresoru komisija ir atļāvusi vēl šādas būves, kas nav uzsāktas: 3 slimnīcu un 6 skolu jaunbūves un 6 skolu pārbūves. Minēto būvju projekti būs jāizskata būvuzraudzības komisijai. Jā sūbas, vai slimnīcu jaunbūves varēs pielaipt, jo tās būs grūti pabeigt līdzekļu un metālu trūkuma dēļ. Starpresoru komisija ir atlikusi 17 ēku jaunbūves un pārbūves tehnisku vai finansālu apsverumu dēļ. Šīs ēkas šogad gan nevarēs uzsākt būvēt.

Ja nu tik daudz pagastu pašvaldības būves ir jau darbā, tad paceļas jautājums, vai būtu pielaižamas vēl kādas jaunas būves šinī gadā. Es domāju, ka tas nav pielaižams aiz vairākiem iemesliem: 1) kara blokades dēļ būs liels trūkums būvei nepieciešamo metālu un būvapakalumu, 2) laukstrādnieku trūkuma dēļ nevar būvēs saistīt lielāku daudzumu strādnieku, 3) kredītu sašaurināšana. Kas zīmējas uz pēdējo apstākli, tad tas ir ļoti svarīgs, jo Zemnieku kredītbankai nebūs iespējams vairs piešķirt tik plašus kredītu sabiedrisko ēku būvniecībai kā līdz šim. Bez tam, visiem jāzina, ka banka turpmāk vairs nevarēs piešķirt aizdevumus ar pazeminātām procentu likmēm.

Tā tad, šinī gadā atturēsimies no jaunu sabiedrisko ēku celšanas, bet gan gādāsim, lai varētu nobeigt uzsāktās. Turpretim jāveicina esošo ēku pārbūves un remontu ar tādējiem jauniem paņēmieniem, kas neprasa lielus līdzekļus. Šinī ziņā talkā nāks Būvniecības departaments. Pārbūves un remontu pagastiem jāizdara ar saviem līdzekļiem, un aizdevumi jāpieprasa tikai vislielākās nepieciešamības gadījumos. Bet tad arī jāzina, ka par aizdevumiem būs jāmaksā pilnas procentu likmes.

Apstājoties pie nodokļu iekasēšanas gaitas, ar gandarījumu jāatzīmē, ka nodokļi nav ienākuši mazākos apmēros, nekā iepriekšējā gadā. Šinī saimniecības gadā pienācās iekasēt 1½ miljona latu veco parādu un 16½ miljonu latu tekošo nodokļu, kopā apm. 18 milj. latu. Uz š. g. 1. janvāri iekasēti 13½ milj. latu vai 75% no kopsumas. 1939. g. 1. janvāri bija iekasēti 13,4 milj. latu, tā tad iekasēta suma šogad

drusku lielāka nekā pagājušā gadā. Nodokļu iekasēšanas ziņā pirmo vietu ieņem Vidzeme ar 86%, otro — Zemgale ar 82%, trešo — Kurzeme ar 78% un ceturto — Latgale ar 59%. Pēc apriņķiem pirmā vieta pienākas Rīgas apriņķim ar 94%, otrā vietā Bauskas apriņķim ar 91% un trešā vieta Valmieras apriņķim ar 90%. Tā tad ar nodokļu iekasēšanas gaitu varam būt apmierināti un ir pamats sagaidīt, ka uz š. g. 1. aprīli nodokļu parāds nebūs liels.

Pie nākamā gada budžeta sastādīšanas apriņķu vecākiem ir jāgādā, lai pagasti savos budžetos uzņemtu līdzekļus ugunsdzēsēju organizāciju atbalstīšanai. Šo organizāciju līdzekļi pa lielāku daļu sastādas no gadījuma ziedojumiem un izrikojuma atlikumiem. Plānveidīgas ugunsdzēsēšanas izveidošanai valstī ir nepieciešams, lai ugunsdzēsēju organizācijas saņemtu noteiktus pabalstus un varētu uzturēt un papildināt ugunsdzēsēšanas rīkus un piederumus. Pagastu pašvaldības pa lielāku daļu līdz šim nav atbalstījušas ugunsdzēsēju organizācijas, lai gan ugunsgrēku gadījumos tiek pieprasīta palīdzība no tuvākām pilsētu ugunsdzēsēju organizācijām. Tāpēc tiem pagastiem, kas izmanto šo organizāciju palīdzību, ir savos budžetos jāparedz attiecīgi pabalsti.

Tālāk, dažus vārdus par racionalizāciju kanceļu darbībā. Nav noliedzams, ka apriņķu vecākie un pagastu sekretāri ir jau daudz darijuši kanceļu darbības vienkāršošanai. Arī Pašvaldības departaments ir rūpējies, lai pagastu kanceļās atvieglotu darbību, panākot vairāku nodokļu un piemaksu apvienošanu vienā nodoklī un arī ievēdot nodokļu maksātāju kartiņas. Bet darba vienkāršošana ar to vēl nav izsmelta un ir vēl daudz iespējams šai ziņā darīt. Tagadējā laikmetā pagasta pašvaldībai ir uzlikti daudzi jauni pienākumi un, lai tos varētu veikt bez jauniem darbiniekiem, ir jāapsver katra iespēja darbu racionalizācijai. Tas nav panākams pašu spēkiem uz vietas, tas jāpanāk ar ierosinājumiem Pašvaldības departamentā, kas tad mēģinās novērst visus šķēršļus. Esmu jau uzdevis departamentam rūpēties par daudzu pārskatu un ziņojumu skaita samazināšanu, kādi jāsniedz pagastu valdēm gan uzraudzības iestādēm, gan citiem resoriem. Kad apskatas pagastu pašvaldības kalendārā, tad redzam nebeidzamas virknes dažādu pārskatu un ziņojumu, tā ka grūti iedomāties, kādā laikā to visu var paspēt. Es domāju, ka šos pārskatus un ziņojumus ir iespējams samazināt vismaz par 50%. Tālāk, blokades laikā sevišķa vērtība jāpievērš rakstamā papīra taupībai. Dzīvdamā līdz šim pārpilnībā, mēs bijām palikuši lepnī: lietojām visdārgāko papīru un pie tam aprakstījām tikai vienu pusi. Tagad ir radušās grūtības papīra ieviešanā un ražošanā, tāpēc turpmāk jāievēro vislielākā taupība. Nekādā ziņā nav pielaižama papīra lietošana, aprakstot tikai vienu pusi, bet gan jārikojas tā, lai būtu aizpildītas abas puses.

Mums nav jā rūpējas vienīgi par papīra taupīšanu, bet arī par daudzu citu lietu taupīšanu, kam sakars ar ārzemju izejvielām. Kā visiem zināms, mūsu saimniecības viena no svarīgākām problēmām ir kurināmā jautājums. Mums jā rēķinājas pat ar tādu stāvokli, ka turpmāk nemaz vairs nedabūsim ne akmeņogles, ne kokus. Tāpēc visām valsts un pašvaldības iestādēm pašām jā rūpējas par kurināmā apgādi nākamajai sezonai. Kas zīmējas uz pašvaldības ekām un uzņēmumiem, tad pašvaldības iestādēm pašām jā sagādā kurināmais, vienīga, vai ēkas ir podiņu krāsnis vai centrālā apkure. Kurināmā nodrošināšana jā iesāk jau tagad. Tāpēc ir pēdējais laiks pagastu pašvaldībām uzsākt malkas ciršanu un pievešanu, lai nebūtu jāriko klausas lauku darbu sezonā. Apriņķu vecākos lūdzu dot norādījumus pagastu vecākiem par kūdras ražošanu pašvaldības vajadzībām visur tur, kur ir iespējams izmantot purvus. Šai ziņā vairāki pagasti varētu rīkoties kopīgi. Organizējot kūdras ražošanu, jāraugas, lai šai darbā netiktu atrauti cilvēki no lauku darbiem. Vislabāk būtu, ja strādniekus varētu sarunāt tuvākās pilsētās, kur parasti uzturas diezgan daudz valnieku un gadījuma darba strādnieku. Kūdras ražošana sevišķi jāveicina Latgalē, kur mazāk mežu un kur arī nav cilvēku trūkums. Ja pagastu pašvaldībām nebūtu iespējams pašām ražot kūdru, tad tās varētu kūdru uzpirkt no lauksaimniekiem, kam ir savi purvi un kas pašvaldības vajadzībām ap-

ņemtos kūdras izstrādāt. Nākamā rudenī Iekšlietu ministrija gaidīs no apriņķu vecākiem ziņojumus par to, ko katra pagasta pašvaldība ir darījusi kūdras ražošanā un sagādāšanā. Bet pašvaldības iestādes nevar aprobežoties vienīgi ar kurināma sagādāšanu savām vajadzībām. Tām jānāk palīgā arī tai lielā talkā, kas patlaban notiek visā zemē, lai valsts mežos izstrādātu un izvestu vajadzīgo malkas daudzumu, ar ko nodrošināt vajadzības visas valsts mērogā. Es lūdzu apriņķu vecākos ņemt iniciatīvu savās rokās un kopīgi ar pagasta pašvaldībām organizēt malkas cirtēju un vedēju kadrus, kas, sazinājot ar virsmniecībām, nosūtīti visur tur, kur ir lielāka nepieciešamība. Šai kampaņai jāsaista visi darba spējīgie pagastu pilsoņi, kam pašiem nav spējīgu darbu. Lai tā būtu labprātīga mobilizācija un labprātīga klaušu uzņemšanās valsts labā. Es domāju, ka lauku iedzīvotāji izpratis kurināmā nodrošināšanas nozīmi un nāks valstij talkā. Tad nevajadzēs runāt par obligatorisku klaušu pielietošanu, kas būtu neizbēgamas, ja paredzētais mežu darbu plāns negūs savu piepildījumu. Tāpat apriņķu vecākos lūdzu sazināties ar apriņķos esošo pilsētu pašvaldībām un Darba centras nodalām par iespējamībām noorganizēt cirtēju un vedēju arteļus arī pilsētās. Par visu to, ko apriņķu vecākie un pagastu pašvaldības būs darījušas malkas ciršanas un vešanas kampaņā, lūdzu apriņķu vecākos ziņot Pašvaldības departamentam.

Svarīgs jautājums mūsu tagadējā dzīvē piekrit apgaismošanai. Liels atvieglojums mūsu tautsaimniecībai ir Kēguma elektrība, kas šīnē gadā ietilpīs daudzās jaunās vietās. Lēto elektrību tagad gribētu saņemt visi lauku iedzīvotāji, bet nav jāaizmirst kara bloka, kas liedz mums saņemt nepieciešamo daudzumu metālu, lai elektrisko strāvu plašos apmēros pievadītu laukiem. Elektrisko strāvu pirmā kārtā pievadīs tiem novadiem, kas būs tuvāk galveniem vadiem, bet pārējiem vēl vajadzēs pa-

ciesties un iztikt ar citiem apgaismošanas līdzekļiem. Petrolejas normas nav lielas un ar to pašu jāapietas taupīgi, jo kara blokades laikā mums jārekinājas ar visādiem sarežģījumiem un grūtībām. Tāpēc laukos visiem līdzekļiem jācenšas petroleju atvietot ar citām apgaismošanas ierīcēm, kādas tagad propagandē taupības kurators. Skolās, pagastnamos un citās sabiedriskās ēkās jācenšas iekārtot aerogeneratori, kas jau izmēģināti un devuši labus rezultātus. Es sagaidu, ka apriņķu vecākie un pagastu pašvaldības pratis pielāgoties kara blokades apstākļiem un rīkosies pēc vajadzības, negaidot sevišķus rīkojumus un norādījumus no centra. Un galvenais — visās vietās un lietās ievērot taupību un vēlreiz taupību, sašaurināt izdevumus un krāt līdzekļus neparedzamām vajadzībām.

Beidzot, gribu atgādināt vēl vienu lietu, kas mums visiem jāsekmē. Es gribu runāt par uzvārdu latviskošanu, kas, neskatoties uz formalitatu vienkāršošanu un izdevumu atcelšanu, tomēr norit samērā gausā tempā. Vai tiešām mums tik dārgi ir svešie uzvārdi, ka nespējam no tiem šķirties? Es vēlētos, lai pašvaldības darbinieki rosīgāki sekotu uzvārdu latviskošanas aicinājumam un ar savu personīgo piemēru mudinātu arī citus pilsoņus darīt to pašu. Būsim cienīgi latviskās Latvijas pilsoņi ne tikai iekšēji, bet arī ārēji.

Es ceru, ka šīs dienas apspriedē jūs, kungi apriņķu vecākie, gūsiet daudzus vērtīgus ierosinājumus un norādījumus, ar kuriem varēsiet iepazīstināt pagastu pašvaldības amatpersonas un tehniskos darbiniekus apriņķu sanāksmēs. Liekat pie sirds visām amatpersonām un darbiniekiem, ka šajā laikmetā mums visiem jāstrādā daudz vairāk, nekā miera apstākļos, ka mūsu zemes Lielais Saimnieks no mums visiem gaida nevārdus skaistus vārdus, bet gan rošīgu darbu, stipru gribu un izturību un ka mūsu augstākais mērķis ir brīva, neatkarīga un vienota Latvija, kuras drošībai un stiprumam mēs kalposim ar visu savu sirdi un visiem saviem spēkiem. LTA.

Noteikumi par zveju Engures ezerā.

(Izdoti uz Lauksaimniecības nolikuma 769. panta pamata.)

1. Noliegdu Engures ezera Laides un Salas dziļumu un to savienojumu rietumu (W) pusē zvejot ar venteriem, kuru sētas augstākas par 60 cm, pie kam jedas garums, ieskaitot abus gala venterus, nevar būt garāks par 100 metriem.

Venteri jānovieto ne tuvāk viens no otra par 50 m.

1. un 2. pantos minētos dziļumos noliegts taisīt aizžogojumus ar galveniem priekštilkiem.

2. Vecā, Dziedru, Bērziema un Melnraga dziļumu un to savienojumu rietumu (W) pusē un Krusta dziļuma dienvidu (S) pusē atļauts zvejot ar venteriem, kuru sētas nav augstākas par 60 cm, pie kam jedas garums, ieskaitot abus gala venterus, nedrīkst pārsniegt 150 m.

Dziļumu vidū atstājama brīvjosla ne mazāka par 200 m. Venteru jedas nedrīkst būt tuvāk viena otrai par 100 m.

3. Zveja naktī ar ugunīm noliegta.

Piezīme. 3. pants neattiecas uz signaluģoniem, par kuriem iekšējos ūdeņos pastāv speciāli noteikumi.

4. Zvejas vada āmja acu lielumam, mērojot pa diegu slapjā stāvoklī, no viena mezgla vidus līdz otra mezgla vidum, jābūt vismaz 2½ cm.

5. Vainīgie šo noteikumu pārkāpšanā saucami pie likumīgas atbildības uz Sodu likuma 262. panta pamata.

6. Ar šo atcelti noteikumi par zveju Engures ezerā, kas izsludināti „Valdības Vēstneša” 1934. g. 232. numurā.

1940. g. 8. februārī.

Zemkopības ministris J. Birznieks. Lauksaimniec. pārv. priekšn. J. Zariņš.

RĪKOJUMS

par latola sadalīšanu spēkratiem no 1940. g. 12. februāra līdz 1940. g. 25. februārim.

(Izdots, pamatojoties uz Noteikumiem par latola sadalīšanu spēkratiem „Vald. Vēstn.” 1939. g. 294. num.)

1. Līdz turpmākam rīkojumam latola saņemšanai spēkratu vajadzībām derīgas vienīgi šādas latola kartiņas:

a) Cenu inspekcijas izsniegtās latola kartiņas, ja kartiņas īpašnieka dzīves vieta ir Rīgas pilsētas administratīvās robežās;

b) Liepājas un Daugavpils preļektu un Jelgavas apriņķa priekšnieka izsniegtās latola kartiņas, ja kartiņas īpašnieka dzīves vieta ir Liepājas, Daugavpils vai Jelgavas pilsētu administratīvās robežās;

c) valsts un pašvaldību iestāžu, patērētāju biedrību un piensaimnieku sabiedrību spēkratiem izsniegtās latola kartiņas visā valstī.

Aizliegts latola kartiņu īpašniekiem saņemt un tirgotājiem izsniegt latolu uz šai pantā neminētām latola kartiņām.

Piezīme. Par latola kartiņas īpašnieka dzīves vietu uzskatama latola kartiņas atzīmētā adrese.

2. No 1940. g. 12. februāra līdz 1940. g. 25. februārim atļauts izsniegt spēkratu vajadzībām pret 1. pantā minēto latola kartiņu katru 7. un 8. kuponu latolu šādos daudzumos:

- 1) uz latola kartiņām dzeltenā krāsā — 60 litrus latola;
- 2) uz latola kartiņām zilā krāsā — 40 litrus latola;
- 3) uz latola kartiņām rozā krāsā — 30 litrus latola;
- 4) uz latola kartiņām baltā krāsā — 10 litrus latola.

Pret pelēkās krāsas latola kartiņu 3. kuponu atļauts izsniegt 5 litrus latola.

3. Ar 1940. g. 12. februārī aizliegts izsniegt latolu pret dzeltenās, zilās, rozā un baltās krāsas latola kartiņu 6. kuponu un pelēkās krāsas latola kartiņu 2. kuponu.

4. Latola kartiņu īpašniekiem, kuru kartiņas saskaņā ar šo rīkojumu nav derīgas latola saņemšanai, neizlietotie kuponi jāatstāj neatdalīti no kartiņas. Tiem latola kartiņu īpašniekiem, kas nevarēs uzrādīt par nederīgiem izsludinātos kuponus, latola kartiņas atņems.

5. Par šī rīkojuma neievērošanu draud Likumā par preču krājumu izveidošanu un pārraudzību paredzētais naudas sods un spēkrata īpašniekam kartiņas atņemšana, bet latola izsniedzējam uzņēmuma slēgšana.

Rīkojums stājas spēkā izsludināšanas dienā.

Rīgā, 1940. g. 9. februārī.

Cenu inspektors A. Elpers.

Kā senvēstures gaismā sabrūk svešo ienācēju pasaciņa par kulturas un ticības atnešanu.

Gadusimtenus ilgi svešie iebrucēji mūsu zemē un verdzības un apspiešanas nesēji mūsu tautai gan vietā un nevietā ir dižojušies ar savu „kulturtrēgeru” augsto misiju, pavisam aizmirdami, ka latvju zemes klēpis uzticīgi glabā savai tautai un valstij pierādījumus par mūsu senvēstures bijušiem gadusimteniem un to notikumiem tai secībā, kādā tie ir attīstījušies un norisinājušies, līdz ar pierādījumiem par mūsu tautas seno augsto kulturu un tās sasniegumiem.

Un ja vēl nesen Vācijā izdotā grāmatā „Als politischer General im Osten” mūsu zemes un visu jauno Baltijas valstu iekārot gribētājs generalis Gols uzdrošinājās apgalvot, ka vācieši priekš 700 gadiem ar krustu, arķu, un zobenu mūsu zemei esot kulturu atnesuši, tad tagadējie izrakumi mūsu zemes visdažādākos novados un tur atrodami priekšmeti kā kāršu namīņus sagāz visus vācu politiku aplamos apgalvojumus. Jaunu pierādījumu par to deva Latvijas Vēstures instituta vakar, 9. februārī, universitātes vecajā aulā noturētā publiskā sēde, kurā instituta vicedirektors prof. Fr. Balodis sniedza plašāku pārskatu par 1939. g. izrakumiem Jersikas pilskalnā. Izrakumu mērķis bijis noskaidrot, vai pilskalnā pie Šlosbergu (Pilskalna) mājām pie Daugavas, Līvānu pagastā, ir atradušas slavenā karaļa Visvalda pils un pilsēta un vai Visvaldis ir bijis latvietis. Pēc Indriķa kronikas Jersika bijusi nocietināta bagāta pilsēta ar pareizticīgo baznīcām, zvaniem, svētbildēm, sudrabu, daudz mājām u. c. Izrakumi, kas izdarīti 1939. gadā un tā tad liktenīgi ir iekrituši taisni 700. gadā pēc Visvalda nāves, pilnīgi apstiprina, ka šai Daugavas augstajā krastā arī patiešām ir

bijusi karaļa Visvalda rezidences pilsēta, bagāta ar augstu kulturu, attīstītu amatniecību, mākslu u. c. vērtībām, bet Rīgas bīskapa laudis 1209. gadā to izlaupijuši un nodedzinājuši; Visvaldis gan to atjaunojis, bet vācu ienācēji to par jaunu nopostījuši.

Pagājušās vasaras izrakumos atrakti pavisam 10 mītņu slāņi, kuros atrastas vairāk kā 2500 dažādas senlietas, neieskaitot trauku lauskas, pavardu atliekas un kaulu drumslas. Šīs lietas aptver un raksturo 1000 gadus garu pēdējo laika sprīdi līdz 9. gadsimtenim pēc Kristus un pierāda, ka Jersikas iemītnieki ir bijuši latvieši, kas dzīvojuši augsti attīstītas kulturas tautas dzīvi. To apliecina visas atrastās rotas lietas, ieroču atliekas un mākslas priekšmeti, tāpat to apliecina kapos atrastie ģindeņi, pie kuriem atrastas arī ļoti daudz rotas lietas, kas bija redzamas arī priekšlasījumā rādītos diapozīvos. Vis-skaidrāko liecību sniedz mirušo apbedīšanas veids, kas norāda, ka Jersikas iemītnieki ir bijuši letgaļi, līdz ar ko atkrit vācu vēsturnieku izteiktās domas, ka Visvaldis bijis krievu kņazs. Interesanti turklāt, ka tādas pašas rotas lietas atraktajos kapaknos apglabatajiem ģindeņiem atrastas arī Daugavas pretējā krastā esošajā Dignajas pilskalnā, kas, tāpat kā Jersikas pilskalns, sargāja Latvijas zemi no iebrucējiem pa Daugavu. Turklāt Jersikas pilskalna seno mītņu slāņos atrastie krustiņi liecina, ka jau 10. un 11. gadsimtenos latviešiem bija pazīstama krusta zīme un kristīgā ticība un ka vācu iebrucēji Daugavā to nav pirmie ne te, ne mūsu zemei atnesuši.

Otrā priekšlasījumā prof. Straubergs apskatīja tautas ārstniecību un 18. gadsimtena recepturu.

Valdības iestāžu paziņojumi.

Meklētizbeidzamo personu 27. saraksts.

266. Jānis-Gustavs Akmeņkalns. 53961/38.
267. Voldemars Bērziņš. 64/40.
268. Pēteris Jegorovs. 21117/26.
269. Milija-Zenta Kleins. 1662/39.
270. Marija Krieviņš. 86/40.
271. Nikolajs Krūmiņš. 256/40.
272. Aloizs Laputēvs. 33/40.
273. Pēteris Medziņš. 5224/38.
274. Kristaps Šteinbergs. 1280/39.
275. Kristaps-Arvids Šteinbergs. 274/40.
276. Pēteris-Alfreds Šteinbergs. 814/39.
Rīgā, 1940. g. 10. februārī.

Krim. polic. pārv. priekšn. J. Silarājs.
Darbvedis Hūns.

Vietējo iestāžu paziņojumi.

Galvaspilsētas Rīgas elektrības tarifi.

Pamatojoties uz Pilsētas valdes 1940. g. 23. janvāra lēmumu, ko Iekšlietu ministris apstiprinājis ar š. g. 29. janvāra rezolūciju (Pašvaldības departamenta š. g. 31. janvāra paziņojums P. 10⁰⁰), paziņoju, ka līdz turpmākam Pilsētas valdes lēmumam šai lietā ir pārtraukta maksas aprēķināšana un iekasēšana par nepatērētām kilovatstundām, kas iztrūkst no garantētās patēriņa normas un kas minētas Rīgas pilsētas elektrības tarīfos (izslud. „Vald. Vēstn.” 1934. g. 24. num.):

2. daļā „b” punktā,
3. daļā „b” punktā,
4. daļā „b” punktā,
6. daļā abos „b” punktos,
7. daļā,
16. daļā 1. pantā.

Šis lēmums piemērojams elektrības patēriņa aprēķinos, sākot ar 1940. g. 1. uzņemšanas periodu.

Strāvas patērētājiem spēka vajadzībām garantiju normas paliek līdzšinējās.

Lielvecākais R. Liepiņš,
Pils. sekretars A. Plavinskis.

Valsts tipografijā dabūjama šāda brošūra

Likums par rūpniecības un amatniecības uzņēmumiem

ar instrukciju, rīkojumu un rūpniecības un amatniecības nozaru klasifikāciju un citiem papildinājumiem.

Maksā: brošēta, bez piesūtišanas . . . 25 sant.

„ ar piesūtišanu . . . 30 sant.

Valsts tipografija Rīgā, Valdemāra ielā 6.

Kaimiņu valstis.

Lietuvā nenodarbinātiem iedzīvotājiem ievestas darba klaušas kurināmā sagatavošanai.

K a u n a, 9. II. Lietuvas iekšlietu ministris uzdevis Viļņas pilsētas galvam un Traku un Svenčioneļu apriņķu priekšniekiem ievest darba klausību sabiedriskos darbos mežu ekspluatācijā. Darba klausība skārs visus veselos, bet nenodarbinātos vietējos iedzīvotājus. Viņi par savu darbu saņems noteiktu atalgojumu. Darba klausībā pieņems arī brīvprātīgos.

Rūpes par izsīkstošiem izejvielu krājumiem.

Tallina, 9. II. Vakar Tallinā notika darba vecāko, darba kameras elektoru un arodbiedrību pārstāvju sapulce, kurā tautsaimnieks Udams sniedza pārskatu par rūpniecības uzņēmumu stāvokli un cenu attiecībām, paskaidrojot, ka pagājušā rudenī fabrikām bijuši izejvielu krājumi, kas pietiku 6 mēnešiem. Tā kā šie 6 mēneši pagājuši, tagad esot nepieciešams darīt visu iespējamo, lai iegūtu jaunus materiālus no ārzemēm. To kavējot grūtie transporta apstākļi un kapitāla rezervju trūkums. Bez tam ārzemju materiālu cenas cēlušās par 25 līdz 100%.

Igaunijā sals traucē skolu un dzelzceļu darbību.

Tallina, 9. II. Aukstums Igaunijā vēl vairāk pastiprinājies. Vislielākais sals atkal atzīmēts Narvā-Joesū, kur temperatūra kritusi līdz —38° C. Tallinā zemākā reģistrētā temperatūra bija —34° C. Stiprā sala dēļ mācības pārtrauktas gandrīz visās skolās. Zemās temperatūras dēļ notikuši arī traucējumi dzelzceļu satiksmē.

